

Trasa:

Tri Studničky (Trzy Źródła / miejsce dawnego schroniska Ważeckiego) 1140 m n.p.m., Grunikovsy Źlab (Gronikowski Źleb) - Grunik (Gronik) 1576 m n.p.m. - Razcestle pod Krivanom (Rozstaje pod Krywaniem) 2140 m n.p.m. - Mały Krivań (Mały Krywań) 2335 m n.p.m. - Daxnerovo Sedlo (Krywańska Przełęczka) - Krivań (Krywań) 2495 m n.p.m. - Mały Krivań (Mały Krywań) 2335 m n.p.m. - Daxnerovo Sedlo (Krywańska Przełęczka) - Razcestle pod Krivanom (Rozstaje pod Krywaniem) 2140 m n.p.m. - Razcestle prl Jamskom Plese (Rozstaje przy Jamskim Stawie) 1448 m n.p.m. - Rozcastle pod Furkotskou Dolinou (Rozstaje przed Furkotną Doliną) 1457 m n.p.m. - Štrbske Pleso (Szczyrbskie Jezioro) 1347 m n.p.m.

kraj / pasmo:

Słowacja / Tatry Wysokie

cel:

Krywań 2395m n.p.m

Szlaki:

CZASY PRZEJŚĆ

- Tri Studničky - Grunikovsy Źlab - Razcestle pod Krivanom - Mały Krivań - Daxnerovo Sedlo - Krivań:
- 4 godziny 45 minut / szlak: /
- Krivań - Mały Krivań - Daxnerovo Sedlo - Razcestle pod Krivanom - Razcestle prl Jamskom Plese:
- 2 godziny 50 minut / szlak:
- Razcestle prl Jamskom Plese - Rozcastle pod Furkotskou Dolinou: 35 minut / szlak:
- Rozcastle pod Furkotskou Dolinou - Štrbske Pleso (Hotel nad jeziorem): 40 minut / szlak:
- Štrbske Pleso (Hotel nad jeziorem) - Centrum / stacja elektryczki lub dworzec autobusowy:
- 25 minut / szlak: /

ŁĄCZNY CZAS PRZEJŚCIA TRASY: 9 godzin 15 minut

Start: Tri Studničky (przystanek Podbanske Tri Studničky), przystanek autobusów ŠAD

Meta: centrum Štrbskiego Plesa (Szczyrbskiego Jeziora), dworzec autobusowy

Opis i charakterystyka trasy:

Krywań...szczyt zajmujący szczególne miejsce w sercach Słowaków. Szczyt identyfikowany z narodową walką o niepodległość Słowacji. Opiewany w pieśniach, poezji, szczyt którego nazwa znalazła się w hymnie narodowym, a jego wizerunek na monetach. Od najdawniejszych czasów jego charakterystyczna sylwetka przewijała się w wielu podaniach i ludowych pieśniach. I choć w ciepłe letnie dni jest on mocno oblegany przez turystów, a jego zdobycie, ze względu na długość szlaku, wymaga od odwiedzających go turystów sporego wysiłku fizycznego, szczyt ze wszech miar wart zdobycia.

Wędrówkę zaczynamy od dotarcia w rejon Trzech Źródeł (Tri Studničky). Z centrum Štrbskiego Plesa, mamy do wyboru, dotarcie tam pieszo szlakiem, lub za pomocą środków transportu publicznego. Wybierając wariant pieszy do wyboru mamy dwa szlaki: zielony - prowadzący krawędzią lasu wzdłuż szosy, oraz czerwony - przecinający las. Dotarcie na miejsce szlakiem zielonym zajmie nam około: 2 godzin 45 minut, a szlakiem czerwonym: 2 godzin 55 minut. Jak więc widać dotarcie tam którymkolwiek z dwóch wspomnianych szlaków, zajmuje podobną ilość czasu, jednak jeśli już zdecydowaliśmy się iść pieszo, zapewne ciekawszym wariantem jest szlak czerwony. Decydując się jednak na wariant pieszy należy wziąć pod uwagę dodatkowe trzy godziny,

które wraz z sumą opisaną trasy dadzą łącznie ponad 12 godzin. Z tego właśnie względu proponuję spróbować dotrzeć w rejon startu środkami transportu publicznego. Mamy tu do wyboru jedynie kursowe autobusy ŚAD, gdyż na Słowacji nie istnieje podobna do znanej z Zakopanego, prywatna komunikacja busami. Tu UWAGA! nie każdy autobus ŚAD zatrzymuje się w rejonie Trzech Źródeł - autobusy pospieszne mijają ten przystanek, dlatego wskazane jest sprawdzenie tego przed wyjazdem. Autobusy ŚAD (linie podobne do naszego PKS-u) wyruszają z dworca autobusowego w centrum Štrbskiego Plesa.

W drodze na Krywań

Z przystanku w rejonie Trzech Źródeł (obok szosy noszącej nazwę: Droga Wolności, nazwa przystanku: Podbanske Tri Studničky) pozostało nam przejście kilkudziesięciu metrów w kierunku widocznej polany, oraz stojącej na niej leśniczówki. Obok budynku znajdują się wypływy z Trzech Źródeł, warto zakosztować z nich wody, odznaczają się ona wyjątkowymi walorami smakowymi. Tuż po wejściu w las natrafimy na węzeł szlaków. Krzyżują się w tym miejscu trzy szlaki: nasz zielony, opisany powyżej szlak czerwony, prowadzący z Štrbskiego Plesa, wzdłuż głównej magistrali (Drogi Wolności) do Podbańskiej, oraz zaczynający się w tym miejscu szlak niebieski, prowadzący do Doliny Koprowej, a dalej zataczając pętle wokół Krywania i Hrubego Wierchu, przez Dolinę Hlińską, Wyżnią Koprową Przełęcz, oraz Popradzki Staw, z powrotem do Štrbskiego Plesa. My wybieramy szlak zielony i rozpoczynamy długie i żmudne podejście, prowadzące przez pierwszą godzinę głównie poprzez świerkowy las górnoreglowy.

Po około godzinie, pokonując ścieżką szereg zakosów, dotrzemy do dość rozległej polany, gdzie na zboczach Gronika (1576 m n.p.m.) tuż za krawędzią polany znajdują się zachowany z czasów słowackiego powstania narodowego partyzancki bunkier, noszący nazwę Kapitan Moravku. Prowadzi do niego ścieżka, dotarcie w rejon bunkra zajmuje kilka minut. Kontynuując naszą trasę, czeka nas kolejne podejście, z tym że przebieg szlaku prostuje się, ścieżka nie prowadzi już zakosami, prowadząc nas wprost, w rejon, zalesionego szczytu Gronika. Dotarcie z polany na szczyt zajmie nam (sam wierzchołek pozostaje nieco po lewej w stosunku do szlaku), około 45 minut.

Z Gronika szlak obniża się, dając nam chwilowe wytchnienie na Grunikową Przełęczkę (Grunikova Priehyba). Po minięciu słabo odnanzonego w terenie siodła, zmienia się wokół szata roślinna, dotychczasowy las regłowy zajmują coraz liczniejsze kosodrzewiny. Odsłania to przed nami widok na piętrzący się ponad Niżną Przechybą (Niżna Priehyba 1779 m n.p.m.) masyw Krywania. Szlak na tym odcinku łagodnie, zakosami sprowadza nas w dół, by następnie znów zacząć się piąć do góry, trawersując zbocza Niżnej i Wyżnej Przechyby, znajdującej się w południowo - zachodniej grani masywu Krywania. Zmienia się też po raz kolejny charakterystyka szlaku, kosodrzewina staje się rzadka, z czasem zanikając, a teren skalisty, częściowo porośnięty trawami. Szlak nabiera cech wysokogórskiego, na tym odcinku prowadząc kamienistą ścieżką wśród łąki i coraz liczniej występujących skał. W dalszym przebiegu ścieżka rozpoczyna trawers zbocza Wielkiego żlebu Krywańskiego. Tutaj ścieżka zaczyna prowadzić po kamiennych płytach, stając się nieco ostrzejsza. Niedługo potem szlak wyprowadza nas na Rozstaje pod Krywaniem (Razcestle pod Krivanom 2140 m n.p.m.) w miejscu tym kończy się szlak zielony, a my przechodzimy na szlak niebieski, który doprowadzi nas na szczyt Krywania. Dotarcie do tego miejsca z Trzech Źródeł powinno nam zająć około 3 godzin 45 minut.

Od miejsca rozwidlenia, szlak niebieski lekko zakręcając w prawo, wyprowadza nas, przez cały czas wiodąc wzdłuż ostrza grani, dość szeroką, wyłożoną płaskimi kamieniami ścieżką na wierzchołek Małego Krywania (Mały Krivaň 2335 m n.p.m.). Rozpościera się z niego piękny widok, szczególnie w kierunku wschodnim,

otwierającym się na panoramę Tatr Wysokich. Z szczytu szlak łagodnie opadając sprowadza nas wzdłuż wierzchołka w kierunku Krywańskiej Przełęczki (Daxnerovo Sedlo). Sama przełęczka, znajdująca się w południowym grzbiecie masywu noszącego nazwę - Pawłowego Grzbietu, w rzeczywistości składa się z trzech następujących po sobie płytkich przełęczek, oddzielonych od siebie niewielkim przewyższeniem, którym nie nadano osobnych nazw. Licząc ze strony Małego Krywania są to: Zadnia Krywańska Przełęczka (Zadne Daxnerovo sedlo), dalej Pośrednia Krywańska Przełęczka (Prostredne Daxnerovo sedlo), oraz Skrajna Krywańska Przełęczka (Predne Daxnerovo sedlo).

Z przełęczki czeka nas ostatnie podejście pod szczyt Krywania. Odcinek ten prowadzi skalną rynną, po śliskich, nachylonych, granitowych płytach. Ostatni fragment został ubezpieczony za pomocą łańcucha. Należy tutaj zachować wzmożoną uwagę, stosując podstawową zasady auto asekuracji (trzy punkty podparcia), ze względu na zjawisko znane choćby z ostatniego fragmentu szlaku na szczyt Giewontu - wyślizgane kamienie i płyty. Bardzo łatwo tutaj o poślizgnięcie i nie kontrolowany, niebezpieczny zjazd. Przejście tego ostatniego odcinka od rozwidlenia szlaków do szczytu Krywania powinno nam zająć około godziny.

Ostatnie podejście przed szczytem z Pośredniej Krywańskiej Przełęczki...

Po pokonaniu płyt, wchodzimy na stosunkowo rozległe plato szczytowe Krywania 2495 m n.p.m. Na szczycie zobaczymy niewielki drewniany, dwuramienny krzyż - symbol niepodległej Słowacji. Widok ze szczytu, w pełni wynagrodzi nam poniesiony trud w dotarciu na niego. W pogodne dni panorama obejmuje: na zachodzie niemal całe pasmo Tatr Zachodnich, z widoczną w tle charakterystyczną sylwetką Wielkiego Chocza, na wschód rozległą panoramę na Słowackie i częściowo Polskie Tatry Wysokie, w kierunku północnym Polskie Tatry Wysokie z widocznymi Rysami, Świnią i Kozim Wierchem. Patrząc w kierunku północnym, można w oddali również dostrzec zarysy Babiej Góry i Pilska. W kierunku południowym widok częściowo ogranicza Kopa Krywańska, ponad nią widać równinę Liptowa, dalej łańcuch Niżnych Tatr. Północne ramiona Krywania opadają do Doliny Newcyrka (Nefcerka), w całości stanowiącą ścisły rezerwat. Od strony wschodniej pod ściany Krywania opadają do Doliny Ważyckiej (Važecka dolina), w której można dostrzec spory staw (wysokość położenia 2013 m n.p.m., wielkość 4,3 ha, głębokość 23 metry) noszący nazwę: Zielony Staw Ważecki (Zelene pleso pod Krivanom). Ciekawostką jest że szczyt Krywania wznoszący się od dna doliny Koprowej na 1400 metrów, ma najwyższą deniwelację wysokości w całych Tatrach.

Kriváň (Krywaň) 2495 m n.p.m.

Powrót:

Zejsście z szczytu w pierwszej części przebiega szlakiem którym tu dotarliśmy, aż do miejsca rozwidlenia szlaków. Po dotarciu do rozwidlenia, kierujemy się za niebieskimi znakami, trawersującymi początkowo lewe zbocze Wielkiego Żlebu Krywańskiego (patrzac orograficznie), a w dalszym przebiegu poruszając się wzdłuż Pawłowego Grzbietu. Ścieżka początkowo prowadząca w terenie skalistym, sprowadza nas, przez cały czas opadając, na rozległe łąki, na których wraz z wytracaniem wysokości coraz liczniej będą się pojawiać kosodrzewiny. Po około 1 godzinie 40 minut docieramy do wału morenowego noszącego nazwę Jamy, od licznych wgłębień (jam) w jego zboczu. Jest to świadectwo prowadzonych tutaj w średniowieczu prac górniczych. Stopniowo ścieżka stanie się mniej kamienista, kosodrzewina zostanie wyparta przez świerkowy las reglaowy. Niedługo potem, szlak wciąż prowadząc w dół doprowadza nas do miejsca skrzyżowania szlaków w rejonie Rozstaje przy Jamskim Stawie (Razcestle pri Jamskom Plese 1448 m n.p.m.). W miejscu tym nasz dotychczasowy szlak niebieski, krzyżuje się ze szlakiem czerwonym (opisanym we wstępie, prowadzącym z Szczyrbskiego Jeziora (Štrbske Pleso 1347 m n.p.m.) do Podbańskiej. Właśnie tym szlakiem, kierując się na Szczyrbskie Jezioro będziemy podążać. W rejonie rozwidlenia szlaków znajdują się średniej wielkości staw (powierzchnia ok. 0,69 ha, głębokość 4,2 metra), dotarcie do niego od rozwidlenia (ścieżką przez widoczny mostek) zajmują około 10 minut. Dotarcie do rozwidlenia od szczytu Krywania powinno nam zająć nie więcej niż 2 godziny 50 minut.

Podążając dalej za czerwonymi znakami w kierunku Szczyrbskiego Jeziora, szlak będzie nas wiodł głównie przez świerkowy las. Po około 35 minutach od miniętego rozwidlenia dotrzemy do kolejnego miejsca skrzyżowania szlaków. Od naszego czerwonego, będzie odchodził (zaczynający się w tym miejscu) szlak żółty, prowadzący do Furkotnej Doliny (Rozcastle pod Furkotskou Dolinou 1457 m n.p.m.). Miejsce to od nazwy doliny nosi nazwę - Rozstaje przed Furkotną Doliną (Rozcastle pod Furkotskou Dolinou). Podążając dalej za czerwonymi znakami, pośród lasu, po kolejnych 40 minutach docieramy nad Szczyrbskie Jezioro (Štrbske Pleso 1347 m n.p.m., powierzchnia jeziora: 19,76 ha, głębokość: około 20 metrów). Stąd idąc wzdłuż jego brzegu, docieramy do hotelu górskiego, gdzie opuszczając szlak czerwony i włączając się w niebieski, po około 25 minutach docieramy do znajdującego się w centrum miasta Szczyrbskie Jezioro (Štrbske Pleso) dworca autobusowego, miejsca naszego startu.

Dostępność trasy:

W okresie letnim, przy dobrej pogodzie trasa ogólnie dostępna, bez specjalnych trudności technicznych, jednak bardzo długa z licznymi długimi podejściami, przez co może być dość męcząca. Polecana w długie letnie dni, przy dobrej pogodzie. Ze względu na dużą deniwelację wysokości, oraz poruszanie się częściowo w otwartym, eksponowanym terenie grani, należy pamiętać o zabraniu dodatkowej ciepłej odzieży, odpowiedniego obuwia i odzieży przeciwdeszczowej. Powyżej granicy lasu, teren bardzo suchy, o rzadko występujących - i tylko okresowo - źródłach, w związku z czym należy pamiętać o zabraniu odpowiedniego zapasu napojów.

Ostrzeżenia:

Ze względu na długość szlaku, osoby wybierające się na niego powinny być odpowiednio przygotowane fizycznie. Począwszy od Rozstai Pod Krywanem szlak prowadzi głównie otwartym ostrzem grani. Przebywanie na nim w czasie burzy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, dlatego jeśli dostrzeżemy symptomy załamania pogody, musimy jak najszybciej zawrócić opuszczając grań. Końcowe podejście z Krywańskiej Przełęczki, na Krywań, prowadzi częściowo po mocno nachylonych, wyslizganych, granitowych płytach. Należy tu zachować szczególną ostrożność.

Przydatne informacje:

Ze względu na fakt że akcje ratunkowe, oraz jakakolwiek forma pomocy medycznej w górach jest na Słowacji płatna - wskazane jest aby przed wyjazdem w Tatry Słowackie wykupić dla siebie i rodziny dodatkowe ubezpieczenie pokrywające w razie nieszczęśliwego wypadku, koszty akcji, w przeciwnym przypadku może nas spotkać przykra niespodzianka, gdy zostaniemy poproszeni o uiszczenie rachunku za taką akcję. Rachunku który może być bardzo wysoki. Dlatego zachęcam do jej wykupu. Większość z towarzystw ubezpieczeniowych oferuje tego typu usługę, należy jednak zwrócić uwagę na realną wysokość do jakiej towarzystwo ubezpieczeniowe zgadza się pokryć koszt udzielenia nam pomocy, oraz w jakiego typu działalności górskiej jest ona ważna.

* * *

Sam korzystam ze sprawdzonego przeze mnie towarzystwa ubezpieczeniowego Elvia. Oferują oni bardzo atrakcyjną cenę za ubezpieczenie, oraz elastyczność warunków w zależności od rodzaju działalności w górach, wszystkie formalności można załatwić w kilka minut w sieci, a polisa jest ważna niezwłocznie po dokonaniu i zarejestrowaniu przelewu, od dnia przez nas wskazanego. Polisę można wykupić nawet na jeden dzień, a gwarantowany w niej dodatkowy pakiet usług, w tym ubezpieczenie bagażu, sprawia że jest ona dobrą propozycją dla ludzi aktywnych.

Elvia: www.elvia.pl

Przydatne linki:

- SŁOWACKI PARK NARODOWY TATRY WYSOKIE - TANAP: <http://www.tanap.org/>
- SŁOWACKIE TATRZAŃSKIE POGOTOWIE RATUNKOWE: <http://www.hzs.sk/>
- STRONA INFORMACYJNA O TATRACH SŁOWACKICH: <http://www.tatry.net/>
- STRONA GŁÓWNA ELEKTRYCZNEJ KOLEJKI MIĘDZYMIASTOWEJ (Elektryčka): <http://www.zsr.sk/>
- STRONA MIASTA WYSOKIE TATRY: <http://www.vysoketatry.sk/>

Ważne telefony:

- Horská Služba (Słowackie Górskie Pogotowie Ratownicze) – 18 300
- Kolejka elektryczna (Elektryčka) – www.zsr.sk

www.zyciepisanegorami.pl

opracowanie: Sebastian Nikiel
kontakt: s.nikiel.mojegory@gmail.com